

ELISA KREDIIDIPÕHIMÕTTED

Elisa Eesti AS ja Elisa Teleteenused AS (edaspidi **Elisa**) lähtuvad sideteenuste osutamisel ja seadmete müügil alljärgnevates krediitipõhimõtetest.

Kliendi krediitivõimelisuse hindamine on vajalik usaldusliku kliendisuhete tagamiseks ning Elisa kui vastutustundliku ettevõtja poolt hoolsuskohustuse täitmiseks. Kaitsmaks Elisat ja kliente võimaliku krediitrikahju eest Elisa hindab klientide krediitivõimekust koostades krediitiprofiile ning kehtestab põhimõtetest nimetatud sideteenuste tarbimisele ja seadmete ostmisele krediitilimiidid.

1. Elisa Eesti AS sideteenuse krediitilimiit

1.1. **Sideteenuse krediitilimiit** on Elisa poolt kliendi suhtes kehtestatud rahaline piirsumma, mille ületamisel võib Elisa nõuda ettemaksu tasumist või piirata kliendile sideteenuste osutamist. Krediitilimiidi hulka loetakse jooksva perioodil Elisa arveldussüsteemis kirjendatud teenused.

Välismaal tehtud ja vastuvõetud kõned võivad jõuda Elisasse hilinemisega – seega ei pruugi välismaal tarbitud sideteenused krediitilimiidi sisse jõuda õigeaegselt.

Sideteenuse krediitilimiidi alalimiidid on:

- M-kommerts krediitilimiit
- Roamingu krediitilimiit

Elisa on kehtestanud **uuele** kliendile vaikimisi järgmised krediitilimiidid:

- Eraklient krediitilimiit summas 55 €
- Äriklient krediitilimiit summas 110 €

Juhime tähelepanu, et krediitilimiidi puhul ei ole tegemist limiiditeenusega ja sideteenuste tarbimise eest esitatav arve võib kujuneda suuremaks kui on seatud krediitilimiit.

Krediitilimiidist sõltumata on klient kohustatud tasuma kõigi enda poolt tarbitud sideteenuste eest täies ulatuses.

1.1.1. Sideteenuse krediitilimiidi suurendamine

Juhul, kui klient vajab suuremat krediitilimiiti on kliendil võimalik krediitilimiidi suurendamist taotleda. Krediitilimiidi suurendamise taotlemiseks tuleb esitada vastav sooviavaldus teenindajale liitumislepingu sõlmimisel või pöörduda Elisa klienditeeninduse poole.

Taotlusse tuleb märkida, kui suur on soovitud krediitilimiit.

Elisa krediitihaldus otsustab krediitilimiidi suurendamise või vähendamise, võttes arvesse kliendi krediitiprofiili (vt alajaotuse III punkti 1) ning saadab vastuse kliendile sõnumi teel kliendi poolt liitumislepingus määratud kontaktnumbrile.

Juhul, kui klient on Elisa sideteenuseid kasutanud 6 kuud, suurendatakse kliendi krediitilimiiti dünaamiliselt, võttes arvesse kliendi varasemate arvete suurust.

Näiteks juhul, kui kliendi viimase kuue kuu suurim arve oli 100 €, siis uus krediitilimiit kehtestatakse 200 €.

Krediitilimiiti jälgib kliendarveldussüsteem ja kõik limiidiga seotud tegevused on automatiseeritud.

1.1.2. Sideteenuse krediitlimiidi täitumine

Juhul, kui klient on temale kehtestatud sideteenuse krediitlimiidist kasutanud 75% saadab Elisa kliendi poolt kasutatavale mobiilinumbrile ja kontaktnumbrile sõnumi, kus annab teada peagi rakenduvast sideteenuse piirangust.

Juhul, kui klient on krediitlimiidist kasutanud 100% saadab Elisa kliendile täiendava sõnumi sideteenuste osutamise piiramise kohta.

Sideteenuse krediitlimiidi täitumisel piiratakse väljuvate kõnede suund ning andmesidekasutus. Klient saab endiselt vastata sissetulevatele kõnedele ja helistada hädaabinumbritele. NB! Välismaal olles ei saa vastata ka sissetulevatele kõnedele.

Kliendil säilib võimalus kasutada Mobiil-ID WiFi levialas nii siseriiklikult kui välismaal olles.

Juhul, kui klient soovib sideteenuste kasutamist jätkata peab klient tasuma Elisale ettemaksu eelmise kalendrikuu võlgnevuse ja/või jooksva kuu tarbimise ulatuses. Ettemaksu laekumisel eemaldab arveldussüsteem piirangu automaatselt.

1.2. M-kommerts krediitlimiit

M-kommerts osas kehtib krediitlimiit per tehing 50 € ja kuulimiit on 300€.

M-kommerts krediitlimiit kehtib üldsummas teenustele ID-Pilet, M-Loto, M-makse, Google play ja kõnekaardi laadimisele.

M-kommerts krediitlimiit ei hõlma M-parkimist, mobiilimakse 1214*... teenuse kasutamist.

1.3. Roaming andmeside krediitlimiit

Roaming andmeside krediitlimiidi sisse arvestatakse kogu *roaming'us* kasutatav mobiilne andmesidemahut mahupõhise arvelduse puhul.

Vaikimisi on igal liidesel ehk mobiilinumbril kalendrikuine *roamingu* krediitlimiit summas 60 €.

1.3.1. Roaming krediitlimiidi suurendamine

Roaming andmeside krediitlimiiti saad muuta Elisa iseteeninduses („Teenused ja seaded” -> „Vali mobiilnumber” -> „Numbri seaded” -> „Mahupõhise interneti kuulimiit välismaal viibides”). Valikus on 30/60/120/240/500/1000 € sammud.

Limiti saad suurendada valitud summa võrra piiramatult arv kordi.

Pane tähele! Kui soovid *roamingu* krediitlimiiti tõsta, pead esitama taotluse sideteenuse krediitlimiidi tõstmiseks.

1.3.2. Roaming krediitlimiidi täitumine

Juhul, kui mobiilse andmeside krediitlimiidist on ära kasutatud 70%, saadab Elisa kliendi poolt kasutatavale mobiilinumbrile ja kontaktnumbrile sõnumi, kus annab teada peagi rakenduvast mobiilse andmeside piirangust.

Juhul, kui krediitlimiidist on ära kasutatud 100%, saadab Elisa kliendile täiendava sõnumi mobiilse andmeside piiramisest *roaming'us* kuni kalendrikuu lõpuni.

Kõnealusel SMSis on antud ka juhised, kuidas limiiti 60 € võrra suurendada. **Näidis SMS:** 37256XXXXXX on lubatud *roamingu* andmesidemahut ära kasutanud. Limiidi suurendamiseks saada numbrile 3726320320 sõnum numbriga 37256XXXXXX. Sinu Elisa.

Uue kalendrikuu alguspäevast uuendatakse krediitlimiiti ja *roaming* andmesidekasutus on taas võimalik.

Sõnumeid krediitlimiidi täitumise kohta saad tellida mitmele seadmele:

Iga mobiilset interneti kasutava seadme jaoks on võimalus lisada kuni kaks mobiilinumbrit, millele krediitlimiidi täitumisel sõnumid saadetakse.

Roaming'u andmesidelimiite puudutavaid seadistusi saad muuta Elisa iseteeninduses: „Teenused ja seaded” -> „Vali mobiilnumber” -> „Muuda seadeid” -> „Mahupõhise interneti kuulimist välismaal viibides”.

Näiteks saad oma mobiiltelefonile tellida teavituse tahvelarvutis kasutatava mobiilse interneti andmesidelimiitide täitumisest. Selleks ava Elisa iseteenindus, vali oma iPadis oleva SIM-kaardi konto juurest „Numbri seaded ja seejärel „Mahupõhise interneti kuulimist välismaal viibides” ning sisesta teavitussõnumite valikus oma mobiiltelefoni number. Edaspidi saabuvad teavitused tahvelarvutis kasutatud andmesidelimiitide täitumise kohta otse mobiiltelefoni – lisaks saad oma mobiiltelefoni kaudu tellida täiendavat mobiilse interneti mahtu oma tahvelarvuti jaoks.

Uue krediitlimiidi suuruse tellimiseks pole sul vaja teha muud, kui saata oma iPadiga seotud telefonist sõnum Elisa andmesidelimiidi teenusnumbril +372 632 0320; sõnumi sisuks kirjuta oma iPadis oleva SIM-kaardi mobiilnumber kujul 372 XXXX XXXX (näiteks 372 5612 3123).

Täiendava teavituse numbrit saad lisada ka ilma krediitlimiidi suurendamise õigusega. Sellisel juhul lisa number ja märgi see aktiivseks Elisa iseteeninduses kategooria „Teenused ja Seadmed“ alamkategoorias „Numbri seaded“ rubriigis „Limiidi täitumisel SMS teavituse saajad“.

2. Elisa Teleteenused sideteenuse krediitlimiit

2.1. Videolaenu ja telefoniteenuse krediitlimiit

Videolaenu ja telefoniteenuse krediitlimiit on Elisa poolt kliendi suhtes kehtestatud rahaline piirsumma, mille ületamisel võib Elisa nõuda ettemaksu tasumist või piirata kliendile sideteenuste osutamist. Krediitlimiidi hulka loetakse jooksva perioodil Elisa arveldussüsteemis kirjendatud teenused.

Elisa on kehtestanud **uue**le kliendile vaikimisi järgnevad krediitlimiidid:

- videolaenu krediitlimiit summas **50.00 €** ja
- telefoniteenuse krediitlimiit summas **50.00 € või 95.00 €**.

Krediitipiir 50 € kehtib uuele kliendile.

Krediitipiir 95 € kehtib kliendile, kes on 6 kuud kasutanud telefoniteenust ning kellel ei ole nimetatud ajaperioodi jooksul olnud võlgnevusi Elisa ees.

Juhime tähelepanu, et krediitlimiidi puhul ei ole tegemist limiiditeenusega ja tarbimise eest esitatav arve võib kujuneda suuremaks kui on seatud krediitlimiit.

Krediitlimiidist sõltumata on klient kohustatud tasuma kõigi enda poolt tarbitud teenuste eest täies ulatuses.

2.1.1. Videolaenu ja telefoniteenuse krediitlimiidi suurendamine

Juhul, kui klient vajab suuremat krediitlimiiti on kliendil võimalik krediitlimiidi suurendamist taotleda. Krediitlimiidi suurendamise taotlemiseks tuleb esitada vastav sooviavaldus teenindajale liitumislepingu sõlmimisel või pöörduda Elisa klienditeeninduse poole.

Taotlusse tuleb märkida, kui suur on soovitud krediitlimiit.

Elisa krediitihaldus otsustab krediitlimiidi suurendamise või vähendamise, võttes arvesse kliendi krediitiprofiili (vt alajaotuse III punkti 2) ja saadab vastuse kliendile sõnumi teel kliendi poolt liitumislepingus määratud kontaktile.

2.1.2. Videolaenutuse ja telefoniteenuse krediidilimiidi täitumine

Juhul, kui klient on telefoniteenuse krediidilimiidist kasutanud 90% saadab Elisa vastavalt kliendi poolt valitud arvelduse kanalile kas kliendi kontaktnumbrile või kontakt e-posti aadressile teavituse, kus annab teada peagi rakenduvast sideteenuse piirangust. Elisa ei teavita krediidilimiidi täitumisest kliente, kes on valinud arvete edastamise kanaliks paberarve.

Juhul, kui klient on videolaenutuse krediidilimiidist kasutanud 100%, siis teavitatakse klienti sellest televiisori ekraani vahendusel.

Juhul, kui klient soovib sideteenuste kasutamist jätkata peab klient tasuma Elisale ettemaksu eelmise kuu võlgnevuse ja/või jooksva kuu tarbimise ulatuses. Ettemaksu laekumisel eemaldab arveldussüsteem piirangu automaatselt.

Kliendil säilib võimalus helistada Elisa infotelefonile ja hädaabinumbrile.

3. Elisa Eesti AS seadmete krediidilimiit

Kliendil on võimalik soetada seadmeid osamaksetega. Seadmete krediidilimiit on välja töötatud isikupõhiselt krediidiprofiili alusel. Krediidiprofiil kujuneb välja kliendi maksekäitumisest eelmiste perioodide jooksul. Arvesse võetakse ka Krediidiinfo hinnangut.

Krediidilimiidid seadmete osamaksetega ostmisele lähtuvalt krediidiprofiilist on alljärgnevad:

Krediidiprofiil	Krediidilimiit
Väga hea	3 500 €
Hea	2 500 €
Keskmine	1 500 €
Uus klient	900 €
Nõrk	250 €
Halb	0 €
Võlglane	0 €

4. Elisa Eesti profiilianalüüsi loogika

4.1. Elisa kliendi krediidiprofiili koostamise aluseks on:

- kliendi varasem makseajalugu Elis as ja

- E-krediidiinfos avalikustatud krediidireiting (E-krediidiinfo krediidireiting põhineb kliendi varasematel maksehäirete ajalool E-krediidiinfos)

Pane tähele: Krediidiprofiili koostamise aluseks on kõik liitumislepingud sh lõpetatud.

4.2. Elisa jagab kliendid krediidiprofiili alusel seitsemesse (7) erinevasse rühma krediidisobilikkuse poolest ja annab neile hinnangu:

Väga hea – pikaajaline Elisa klient (kliendiajalugu üle ühe (1) aasta), kes on korrektselt tasunud Elisale arveid üle 6 kuu.

Hea – Elisa olemasolev klient (kliendiajalugu üle kuue (6) kuu), kellel on esinenud Elisale arvete tasumisel lühiajalised (saanud võlateavituse SMSi) hilinemised.

Uus – uus klient ja Elisa olemasolev klient (kliendiajalugu alla kuue (6) kuu), kellel E-Krediidiinfo andmete kohaselt maksehäired puuduvad.

Keskmine – Elisa olemasolev klient (kliendiajalugu üle kuue (6) kuu), kellel on esinenud Elisale arvete tasumisel pikaajalised (on olnud piirangus või saanud esimese võlateavituse kirja) hilinemised.

Nõrk – uus klient või olemasolev klient, kelle krediidireiting E-krediidiinfo andmete kohaselt on nõrk, kuid kellel puuduvad kehtivad maksehäired või uus või olemasolev klient vanusevahemikus 18-21.a. või alates 75 eluaastast.

Halb – uus või Elisa olemasolev klient, kelle võlgnevus on müüdnud või kelle krediidireiting E-krediidiinfo andmete kohaselt on väga halb ja kellel on kehtivad maksehäired. Võla müügist teavitab Elisa klienti elektrooniliselt või paber kandjal kontaktaadressile.

Võlglane – Elisa olemasolev klient, kellel on maksetähtaja ületanud arveid. Näiteks on kliendil mitu liitumislepingut ja ühe liitumislepingu alusel on jäänud arve maksetähtaegselt tasumata.

Keelatud – alla 18-aastased füüsilised isikud või füüsilised isikud, kelle suhtes on algatatud pankrotimenetlus või kellel puudub kehtiv elamisuba.

Juhul, kui Sinu krediidi hinnang on „**HALB**“, siis Elisal on õigus sideteenuse lepingu sõlmimise puhul nõuda ettemaksu iga kasutusse antava mobiilinumbriga kohta.

Juhul, kui Sinu krediidi hinnang on „**VÕLGLANE**“, siis Elisal on õigus keelduda sideteenuse lepingu sõlmimisest.

Juhul, kui Sinu krediidiprofiil on „**NÕRK**“, siis Elisal on õigus osamaksetega vara müügilepingu sõlmimise puhul küsida 6 kalendrikuu pankakonto väljavõtet.

5. Elisa Teleteenused profiilianalüüsi loogika

5.1. Elisa kliendi krediidiprofiili koostamise aluseks on:

- kliendi varasem makseajalugu Elisa Teleteenused AS-is ja
- Taust.ee avalikustatud krediidireiting (Taust.ee krediidireiting põhineb kliendi varasematel maksehäirete ajalool E-krediidiinfos). Juhul, kui Taust.ee-s krediidireiting puudub, siis tehakse päring E-krediidiinfosse (E-krediidiinfo krediidireiting põhineb kliendi varasematel maksehäirete ajalool E-krediidiinfos).

5.2. Elisa jagab kliendid krediidiprofiili alusel kahte (2) erinevasse rühma krediidisobilikkuse poolest ja annab neile hinnangu:

Roheline – uus ja olemasolev Elisa klient, kellel puudub võlgnevus Elisa ees ning Taust.ee või E-krediidiinfo andmete järgi maksehäired puuduvad.

Punane – uus ja olemasolev Elisa klient, kellel on võlgnevus Elisa ees ning Taust.ee või E-krediidiinfo andmete järgi kehtiv maksehäire.

6. Maksehäire avaldamine Maksehäireregistris

Maksehäireregister on andmebaas, mis koosneb Registri liikmete ja Registri pidajaga maksehäireregistri teeninduslepingu sõlminud teiste isikute poolt sisestatud võlgnevuste alusel moodustatud maksehäirete andmete kogumist.

Maksehäire on võlgniku poolt rahalise kohustuse rikkumine (kohustuse täitmata jätmine või mittekohane täitmine, sh täitmisega viivitamine) rohkem kui nelikümmend viis (45) päeva arvates rahalise kohustuse täitmise päevale ehk maksetähtpäevale järgnevast päevast.

Maksehäireks loetakse rahalise kohustuse rikkumine alates kolmekümnest (30) eurost. Maksehäire aluseks olev võlgnevus peab olema tõene, kontrollitud ja sissenõutav.

Kui tegemist on sellise rahalise kohustuse rikkumisega, mille täitmine on kokku lepitud osade kaupa,

- arvestatakse eelnimetatud 45-päevalist tähtaega kohustuse selle osa võlgnevusest, mis tekkis ajaliselt kõige varem;

- 30-eurone nõue võlgnevuse summa osas loetakse täidetuks ka sellisel juhul, kui see moodustub kohustuse võlgnevuses olevatest osadest kokku;

- iga järgmine võlgnevuses olev osa lisatakse olemasolevale maksehäirele võlgnevuses oleva osa maksetähtpäevale järgneval päeval.

Maksehäire lõpetamine. Elisa lõpetab maksehäire alljärgnevatel juhtudel:

- klient tasub võla;
- võla tasumiseks sõlmitakse maksegraafik;
- võlg loovutatakse kolmandale isikule või
- kohtulahendiga on kinnitatud võla aegumist.

Maksehäire lõpetamisel märgitakse vastava Maksehäire juurde Maksehäire lõppkuupäev ja Maksehäire tähistatakse Maksehäireregistris staatusega „Lõpetatud maksehäire“.

Kui Maksehäire aluseks on mitme võlgnevuse andmed, siis Maksehäire lõppkuupäeva märkimisel võetakse arvesse ajaliselt hilisem tasutud, loovutatud või aegunud võlgnevus.

Lõpetatud Maksehäireid avaldatakse alljärgneva tähtaja jooksul:

1. **Füüsiliste isikute Maksehäired** – viie (5) aasta jooksul arvates Maksehäire lõppkuupäevast.
2. **Juriidiliste isikute Maksehäired** – seitsme (7) aasta jooksul arvates Maksehäire lõppkuupäevast.

Lõpetamata Maksehäireid avaldatakse kuni viieteistkümne (15) aasta jooksul arvates Maksehäire Alguskuupäevast (edaspidi **maksehäire aegumine**).

Maksehäire kustutamine. Elisa kustutab maksehäire alljärgnevatel juhtudel:

- maksehäire aegumine;
- maksehäire ebaseaduslik avalikustamine (maksehäire ebaseaduslik avalikustamine peab olema kliendi poolt tõendatud või ametiasutuse/kohtuotsusega kinnitatud);

- võlgnevuse tühistamine või
- võlgnevust ei eksisteeri (nt kohtu poolt kinnitatud saneerimis- või võlgade ümberkujundamise kava).

Elisa säilitab Maksehäire avaldamise aluseks olevaid kohtuotsuseid 15 aastat nõude sissenõutavaks muutumisest.